

ABAU
CONVOCATORIA EXTRAORDINARIA
Ano 2024
CRITERIOS DE AVALIACIÓN
HISTORIA DA FILOSOFÍA
(Cód. 08)

O alumnado debe de responder a UNHA das catro preguntas da Proba. Se responde a máis preguntas só se avaliará a primeira que desenvolveu.

A **cualificación da PREGUNTA é de 10 puntos**, que se e distribúen do seguinte xeito:

PREGUNTA 1: 10 PUNTOS.

1.1. Comente o fragmento proposto e, a partir do comentario, desenvolva a cuestión: *Platón: antropoloxía e política*. A **cualificación máxima é de 6 puntos**: 3 para o comentario do fragmento e 3 para a cuestión proposta asociada.

a) No Comentario do fragmento valorarase a *comprensión* do texto, especialmente no que atinxe: (i) á capacidade de identificar ben o tema central do texto e a articulación-exposición do seu problema; (ii) á concreción do problema a partir do significado dos seus conceptos fundamentais e o establecemento de relacións entre eles; (iii) a estrutura argumentativa identificada no texto e desenvolvida polo estudante na exposición do sistema do autor; (iv) e a capacidade de relacionar o texto co seu contexto máis amplo (do autor e do seu lugar na Historia da Filosofía). Deste xeito, o comentario do fragmento da *República* Libro IV (432b-435c) de Platón deberá manifestar unha axeitada comprensión dos conceptos principais do texto proposto (algúns deles son: Estado, xustiza, moderación, valentía, sabedoría, gobernantes, intelixencia, “cada un do seu”) e establecer ademais unha correcta contextualización da súa temática no pensamento de Platón e deste filósofo na historia da filosofía. **Cualificación máxima 3 puntos.**

b) A cuestión teórica asociada avaliarase atendendo á pertinencia dos contidos informativos da resposta verbo do que se pregunta, á precisión semántica no uso dos conceptos e á coherencia e articulación discursiva da exposición, na que ademais se terá en conta a solvencia e corrección expresiva e gramatical. Deste xeito, a cuestión *Platón: antropoloxía e política*, atenderá, entre outros contidos, á comprensión do dualismo antropolóxico platónico, a metáfora da inmortalidade da alma e a reminiscencia, as formas de cidade-Estado e as súas clases sociais, ás nocións e valores da xustiza, en definitiva a relación entre ética e política, etc. **Cualificación máxima 3 puntos.**

1.2. Explique un dos tres temas.

O alumnado debe de responder a UNHA das tres opcións temáticas que se lle ofrecen. A avaliación da cuestión teórica escollida farase en base á pertinencia dos contidos informativos da resposta, á precisión no uso dos conceptos e á coherencia e articulación discursiva da exposición. Tamén terase en conta a corrección expresiva e gramatical.

1.2.1. Deste xeito, a cuestión *Descartes: o problema do método e a evidencia do cogito*, atenderá entre outros contidos a definición do Racionalismo como sistema filosófico, á necesidade e estrutura do método de coñecemento no Racionalismo, o alcance epistemolóxico da dúbida e da certeza, a comprensión da “res cogitans” como intuición inmediata, os tipos de ideas, etc. **Cualificación máxima 4 puntos.**

1.2.2. Deste xeito, a cuestión *O liberalismo político de Locke*, atenderá entre outros contidos: á diferenza entre o Estado de Natureza e a sociedade civil, á relación entre a lei natural e a liberdade, a lei moral, a necesidade de comunidade e goberno civil, o poder lexislativo, a autconservación, a propiedade, etc. **Cualificación máxima 4 puntos.**

1.2.3. Deste xeito, a cuestión *A crítica ao totalitarismo. A condición humana en H. Arendt*, atenderá entre outros contidos: á comprensión do fenómeno do totalitarismo como realidade política, social e filosófica; á crítica á súa forma dialéctica; a comprensión da condición e realidade humana: a existencia, a acción, o compromiso nas principais obras da filósofa, etc. **Cualificación máxima 4 puntos.**

PREGUNTA 2: 10 PUNTOS.

2.1. Comente o fragmento proposto e, a partir do comentario, desenvolva a cuestión: *Física e metafísica en Aristóteles*. **A cualificación máxima é de 6 puntos: 3 para o comentario do fragmento e 3 para a cuestión proposta asociada.**

a) No Comentario do fragmento valorarase a comprensión do texto, especialmente no que atinxe: (i) á capacidade de identificar ben o tema central do texto e a articulación-exposición do seu problema, (ii) á concreción do problema a partir do significado dos seus conceptos fundamentais e o establecemento de relacións entre eles, (iii) a estrutura argumentativa identificada no texto e desenvolvida polo estudante na exposición do sistema do autor (iv) e a capacidade de relacionar o texto co seu contexto máis amplo (do autor e do seu lugar na Historia da Filosofía). Deste xeito, o comentario do fragmento da *Física* (Libro II-3, 194b-195a) deberá manifestar unha axeitada comprensión da ética finalista de Aristóteles, á atención aos conceptos principais do texto (causa, forma, esencia, xéneros, principio primeiro, cambio, fin, etc.) e establecer ademais unha correcta contextualización da súa temática no pensamento do autor e deste na historia da filosofía. **Cualificación máxima 3 puntos.**

b) A cuestión teórica asociada avaliarase atendendo á pertinencia dos contidos informativos da resposta verbo do que se pregunta, á precisión no uso dos conceptos e á coherencia e articulación discursiva da exposición, na que ademais se terá en conta a corrección expresiva e gramatical. Deste xeito, a cuestión *Física e Metafísica en Aristóteles* atenderá, entre outros contidos, á relación entre estas dúas “ciencias” e o seu obxecto de reflexión, a problemática principal da Física en canto “ás nocións de causa e ás formas de cambio” así como a contextualización desta problemática como eixo da Filosofía Clásica, etc. **Cualificación máxima 3 puntos.**

2.2. Explique un dos tres temas.

O alumnado debe de responder a UNHA das tres opcións temáticas que se lle ofrecen. A avaliación da cuestión teórica escollida farase en base á pertinencia dos contidos informativos da resposta, á precisión no uso dos conceptos e á coherencia e articulación discursiva da exposición. Tamén terase en conta a corrección expresiva e gramatical.

2.2.1. Deste xeito, a cuestión *Hume: crítica das ideas de substancia e causalidade* atenderá, entre outros contidos, ás aportacións do Empirismo ao problema epistemolóxico da Filosofía Moderna, ás formas de experiencia como formas de impresións, ás ideas e impresións de reflexión, os coñecementos de feito e as relacións entre ideas, ás paixóns e ás emocións (emotivismo) verbo da noción de substancia e de cualidade, o problema do causalismo e da indución (inferencia), os límites da regularidade da experiencia, a imposibilidade da metafísica, o escepticismo moderado, etc. **Cualificación máxima 4 puntos.**

2.2.2. Deste xeito, a cuestión *Razón e progreso na Ilustración* atenderá, entre outros contidos, ás diferentes comprensións da “Razón” como facultade na Época da Ilustración e da súa importancia nas diversas posturas filosóficas ilustradas acerca do “progreso” nesa Época, o concepto de

“Ilustración”, de “razón ilustrada”, autonomía e límites da razón, carácter “crítico” e condición analítica da razón, secularización da razón e a relixión natural, etc. **Cualificación máxima 4 puntos.**

2.2.3. Deste xeito, a cuestión *Da “razón vital” (Ortega y Gasset) á “razón poética” (María Zambrano)*, atenderá entre outros contidos á explicar o significado de “razón vital” e a función contemporánea da filosofía verbo da “realidade radical” primeira e concreta (vida), tamén deberá explicar o significado da “razón poética” e o sentido estético-filosófico da proposta (metáfora) de Zambrano etc. **Cualificación máxima 4 puntos.**

PREGUNTA 3: 10 PUNTOS.

3.1. Comente o fragmento proposto e, a partir do comentario, desenvolva a cuestión: *Descartes: o problema do método e a evidencia do cogito*. **A cualificación máxima é de 6 puntos: 3 para o comentario do fragmento e 3 para a cuestión proposta asociada.**

a) No Comentario do fragmento valorarase a comprensión do texto, especialmente no que atinxe: (i) á capacidade de identificar ben o tema central do texto e a articulación-exposición do seu problema, (ii) á concreción do problema a partir do significado dos seus conceptos fundamentais e o establecemento de relacións entre eles, (iii) a estrutura argumentativa identificada no texto e desenvolvida polo estudante na exposición do sistema do autor (iv) e a capacidade de relacionar o texto co seu contexto máis amplo (do autor e do seu lugar na Historia da Filosofía). Deste xeito, o comentario do fragmento de *Regras para a dirección do espírito* (Regra IV) deberá manifestar unha axeitada comprensión do significado epistémico do Racionalismo a través do estatuto e alcance do método de coñecemento: a relación entre a Razón e a experiencia, o sentido e estrutura do método, con especial alusión aos conceptos principais do texto (Razón, entendemento, coñecemento, método, claridade, solidez, certeza, falsidade, verdade, saber, etc.). **Cualificación máxima 3 puntos.**

b) A cuestión teórica asociada avaliarase atendendo á pertinencia dos contidos informativos da resposta verbo do que se pregunta, á precisión no uso dos conceptos e á coherencia e articulación discursiva da exposición (especialmente nas súas referencias ao comentario de texto), na que ademais se terá en conta a corrección expresiva e gramatical. Deste xeito, a cuestión *Descartes: o problema do método e a evidencia do cogito* atenderá entre outros contidos á necesidade e estrutura do método (no Racionalismo), o problema do escepticismo e a xustificación no método, o alcance da dúbida e da certeza, a comprensión da “res cogitans” como intuición inmediata, a importancia da metafísica na fundamentación da ciencia, etc. **Cualificación máxima 3 puntos.**

3.2. Explique un dos tres temas:

O alumnado debe de responder a UNHA das tres opcións temáticas que se lle ofrecen. A avaliación da cuestión teórica escollida farase en base á pertinencia dos contidos informativos da resposta, á precisión no uso dos conceptos e á coherencia e articulación discursiva da exposición. Tamén terase en conta a corrección expresiva e gramatical.

3.2.1 Deste xeito, a cuestión *A orixe do cosmos na corrente presocrática*, atenderá entre outros contidos á comprensión da orixe do *logos* filosófico, á diferenza entre “mito” e “logos”, á noción de cosmos e cosmoloxía, a noción de *arché* e os principais elementos de orixe (física e non física, única e plural) propostas polos diferentes autores da “presocrática”. **Cualificación máxima 4 puntos.**

3.2.2. Deste xeito, a cuestión *Realidade e coñecemento en Platón* atenderá, entre outros contidos, á comprensión dos dualismos platónicos: o dualismo ontolóxico (mundo sensible, mundo intelixible), as súas metáforas (caverna) e o dualismo epistemolóxico (episteme, doxa), á

función gnoseolóxica da “Idea” (Forma) e da dialéctica (e da reminiscencia), os graos de coñecemento (alegoría da liña), etc. **Cualificación máxima 4 puntos**

3.2.3. Deste xeito, a cuestión *Alienación e ideoloxía en Marx*, atenderá entre outros contidos: á dimensión filosófica do suxeito na realidade social, á importancia da Ideoloxía na revolución social, á noción de Capital e estrutura económica, ás relacións de produción e sociedade de clases, o concepto de mercancía, o concepto de alienación e as súas formas, á *praxe* no Materialismo, o Materialismo histórico e materialismo dialéctico na Filosofía Alemana, etc. **Cualificación máxima 4 puntos.**

PREGUNTA 4: 10 PUNTOS.

4.1. Comente o fragmento proposto e, a partir do comentario, desenvolva a cuestión: *Hume, crítica das ideas de substancia e causalidade*. **A cualificación máxima é de 6 puntos: 3 para o comentario do fragmento e 3 para a cuestión proposta asociada.**

a) No Comentario do fragmento valorarase a comprensión do texto, especialmente no que atinxe: (i) á capacidade de identificar ben o tema central do texto e a articulación-exposición do seu problema, (ii) á concreción do problema a partir do significado dos seus conceptos fundamentais e o establecemento de relacións entre eles, (iii) a estrutura argumentativa identificada no texto e desenvolvida polo estudante na exposición do sistema do autor (iv) e a capacidade de relacionar o texto co seu contexto máis amplo (do autor e do seu lugar na Historia da Filosofía). Deste xeito, o comentario do fragmento do *Tratado da natureza humana*, Libro I, Parte I (Sec. VI) de Hume deberá manifestar unha axeitada comprensión das aportacións do Empirismo na Filosofía Moderna, ás formas de experiencia, ás ideas e impresións de reflexión, así como o problema dos coñecementos de feito e as relacións entre ideas no relativo ao problema do causalismo e da inferencia como forma de coñecemento, aludindo por tanto aos conceptos principais do texto (substancia, impresións de reflexión, experiencia, emocións, razoamentos de feito, cualidades particulares, ideas simples, imaxinación, conexión, contigüidade, causalidade, etc.). **Cualificación máxima 3 puntos.**

b) A cuestión teórica asociada avaliarase atendendo á pertinencia dos contidos informativos da resposta verbo do que se pregunta, á precisión no uso dos conceptos e á coherencia e articulación discursiva da exposición (especialmente nas súas referencias ao comentario de texto), na que ademais se terá en conta a corrección expresiva e gramatical. Deste xeito, a cuestión *Hume: crítica das ideas de substancia e causalidade*, atenderá entre outros contidos e ademais do sinalado no comentario, ao problema do causalismo e da indución, á regularidade das cuestións de feito, aos límites da experiencia en relación ao substancialismo, á diferenza entre modos e substancia, a regularidade da experiencia, o escepticismo moderado, a imposibilidade da metafísica, etc. **Cualificación máxima 3 puntos.**

4.2. Explique un dos tres temas:

O alumnado debe de responder a UNHA das tres opcións temáticas que se lle ofrecen. A avaliación da cuestión teórica escollida farase en base á pertinencia dos contidos informativos da resposta, á precisión no uso dos conceptos e á coherencia e articulación discursiva da exposición. Tamén terase en conta a corrección expresiva e gramatical.

4.2.1. Deste xeito, a cuestión *Dialéctica socrática e relativismo dos sofistas*, atenderá entre outros contidos á comprensión do movemento Sofista e a precisión das súas características xerais (paideia, convencionalismo, *nomos/physics*) na filosofía grega e expresar a importancia e formas de relativismo e do escepticismo verbo do método socrático da dialéctica (maieutica e intelectualismo moral). **Cualificación máxima 4 puntos.**

4.2.2. Deste xeito, a cuestión *O problema Razón/Fe na Filosofía Medieval*, atenderá, entre outros contidos, á comprensión da diferenza entre “verdades de fe” e “verdades de razón”, “coñecemento racional” e “coñecemento por revelación”, entre o fideísmo e o tomismo no Medievo. etc. **Cualificación máxima 4 puntos.**

4.2.3. Deste xeito, a cuestión *A crítica á cultura occidental en Nietzsche: nihilismo e transvaloración*, atenderá entre outros contidos á importancia do nihilismo e as súas formas como crítica á cultura: á crítica á filosofía platónica do “mundo verdadeiro”, á moral socrática, á metafísica tradicional e a epistemoloxía da representación, ao positivismo científico; o vitalismo, a vontade de poder, a verdade da metáfora, o superhome, o “eterno retorno” como xeitos de transvaloración, etc. **Cualificación máxima 4 puntos.**